

Anvisningar för extern granskning av KI:s forskarutbildning

Dnr 1-760/2024

**Karolinska
Institutet**

Anvisningar för extern granskning av KI:s forskarutbildning

Innehåll

Inledning	3
Grundläggande principer	3
Bedömningsgrunder	3
Bedömagrupp	4
Underlag för granskningen.....	5
Ansvar och organisation	7
Uppföljning av granskningsresultatet.....	7
Bilaga: Bedömningsgrunder	9

Diarienummer
Dnr 1-760/2024

Dnr föreg. version:

-

Beslutsdatum:

2024-10-10

Giltighetstid:

Tills vidare

Beslut:

Kommittén för utbildning på forskarnivå

Dokumenttyp:

Anvisningar

Handläggs av avdelning/enhet:

FIR/Kansliet för forskning och forskarutbildning

Beredning med:

Rådet för systematiskt kvalitetsarbete, RSK

Inledning

Enligt högskolelagen ska högskolors verksamhet avpassas så att en hög kvalitet nås i utbildning och forskning. KI:s kvalitetssystem är utformat för att säkerställa att KI arbetar ändamålsenligt och effektivt för att uppfylla kraven i högskolelagen och i högskoleförordningen samt att *Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area* (ESG) följs.

KI:s sammanhållna kvalitetssystem består av två övergripande processer som föreskrivs av ESG 1.9. Den ena är den interna uppföljningen som sker kontinuerligt. Den andra processen är granskning med externa sakkunniga. De två processerna är sammankopplade i det att resultaten från granskningar och uppföljningar ligger till grund för den fortsatta utvecklingen av verksamheten.

Dessa anvisningar beskriver principer, metod och genomförande för egeninitierade regelbundna externa granskningar av KI:s forskarutbildning.

Grundläggande principer

- En extern granskning av KI:s forskarutbildning ska genomföras vart åttonde år. Om universitetskanslersämbetet (UKÄ) eller annan extern organisation granskar hela eller delar av KI:s forskarutbildning ersätter det den KI-initierade granskningen aktuell tidsperiod.
- Det är forskarutbildningsämnet medicinsk vetenskap som är föremål för granskningen, vilket innebär att hela KI:s forskarutbildning omfattas.
- Metoden för granskningen ska baseras på den metod som beskrivs i UKÄ:s vägledning för utbildningsutvärderingar på forskarnivå¹.
- Granskningen ska genomföras på så sätt att den bidrar till fortsatt utveckling av kvaliteten i KI:s forskarutbildning.

Bedömningsgrunder

Samma bedömningsgrunder och utvärderingsfrågor används som i UKÄ:s vägledning (version 2024):

Bedömning av förutsättningar:

- Personalresurser

---

¹ [Vägledning för utbildningsutvärdering på forskarnivå \(uka.se\)](https://uka.se/vagledning)

- Forskarutbildningsmiljö

Bedömning av utformning, genomförande och resultat:

- Måluppfyllelse för de tre kunskapsformerna:
  - Kunskap och förståelse
  - Färdighet och förmåga
  - Värderingsförmåga och förhållningssätt

Se bilaga för mer information om bedömningsgrunder och för utvärderingsfrågor.

Bedömare

Uppdrag

Bedömarnas uppdrag är att granska KI:s forskarutbildning utifrån de fastställda bedömningsgrunderna.

Bedömarna gör först en preliminär bedömning baserat på ett skriftligt underlag. Därefter genomförs intervjuer, med syfte att nyansera och säkerställa intryck från den preliminära bedömningarna.

Därefter finns möjlighet att ställa ytterligare frågor och efterfråga kompletteringar.

Granskningen ska resultera i en rapport med gruppens reflektioner och rekommendationer, strukturerad utifrån de olika bedömningsgrunderna med ett avslutande samlat omdöme,

Sammansättning

Bedömargruppen ska bestå av totalt fem externa, oberoende personer och ha följande sammansättning:

- Fyra disputerade sakkunniga
  - Två tillhörande svenska lärosäten, dock ej KI
    - en person med en kombinationsanställning vid svenskt lärosäte respektive vid region. Förväntas ha särskilt fokus på forskarutbildning inom hälso- och sjukvården, samt representerar arbetslivsperspektivet.
  - Minst en, gärna två, tillhörande utländska lärosäten, gärna ett nordiskt.
- En doktorand
  - Antagen till svenskt lärosäte, dock ej KI
  - Uppdraget är att granska utifrån doktorandens perspektiv.

Gruppen utser inom sig en sammankallande / kontaktperson.

Kompetenser

Bedömaregruppen ska tillsammans täcka in följande kompetenser:

- God kunskap och erfarenhet att leda och utveckla utbildning på forskarnivå
- God kunskap inom ämnet medicinsk vetenskap
- God kunskap och erfarenhet av forskarutbildning i klinisk miljö
- Erfarenhet från forskarutbildning vid utländskt lärosäte
- Önskvärt: kunskap inom medicinsk pedagogik och/eller högskolepedagogik

Ekonomisk ersättning

Samtliga medlemmar i bedömaregruppen får ett arvode i nivå med opponentarvode vid KI².

Rekrytering

Disputerade sakkunniga

Nomineringar på lämpliga bedömare inhämtas inom befintliga lokala, nationella och internationella nätverk. KFU utser bedömare.

Doktorand

Studentorganisationen vid KI avgör hur doktoranden identifieras och utses.

Underlag för granskningen

Underlag som bedömaregruppen har till förfogande för sin granskning är:

1. Skriftligt underlag bestående av 1) en beskrivning av KI:s forskarutbildning med relevanta bilagor, och 2) en KI-övergripande självvärdering
2. Intervjuer

Om bedömaregruppen ser behov av ytterligare underlag för att säkerställa sin bedömning så ska detta tillhandahållas.

Skriftligt underlag: Beskrivning och självvärdering

En inledande del av rapporten ska beskriva KI generellt och KI:s forskarutbildning specifikt samt, för de utländska bedömarna, en beskrivning av det svenska utbildningssystemet.

Att självvärderingen är KI-övergripande innebär både att beskriva universitetsövergripande strukturer och ramar, och att lyfta skillnader mellan olika miljöer och grupper av doktorander, t.ex. olika forskningsområden och olika sätt att finansiera doktorander.

---

² 2025 innebär det 15 000 kr.

Rapporten ska innehålla reflektioner och analyser inom de olika bedömningsgrunderna och ge svar på utvärderingsfrågorna styrkta av konkreta exempel från verksamheten. Så väl styrkor som svagheter ska lyftas.

Rapporten skrivs på engelska. Dokument som anses lämpliga för att förtydliga eller exemplifieras bifogas.

Som underlag för självvärderingen används resultat och material från den kontinuerliga interna uppföljningen:

- Institutionernas rapporter från sina respektive självvärderingar inom 4-års-uppföljningen³.
- Information inhämtat vid verksamhetsdialoger⁴
- Resultat från examensenkäten exit poll⁵
- Sammanställningar av kursvärderingar och kursanalyser
- Statistik från t.ex. Ladok och ISP-systemet

Studentperspektivet i självvärderingen är viktigt. Hur detta säkras på bästa sätt beslutas i samråd med studentorganisationen.

Hur rapporten struktureras och hur arbetet organiseras diskuteras och utarbetas inför varje granskningsomgång.

Intervjuer

Intervjuer genomförs fysiskt vid ett platsbesök. Det görs gruppvis med ca 6–8 personer i varje intervjugrupp.

Följande funktioner utgör intervjugrupper:

1. Doktorander: Hur doktorander väljs ut avgörs i samråd med MF:s doktorandsektion. Inom gruppen bör det finnas en spridning mellan forskningsområden, klinik/preklinik, kön etc.
- 2.Handledare: Väljs ut på sådant sätt att det blir spridning mellan forskningsområden, klinik/preklinik, kön etc. Behöver inte vara kopplade till doktoranderna i grupp 1.
3. Studierektorer för forskarutbildning på institutionerna: Sätts samman så att olika typer av institutioner är representerade.

---

³ Anvisningar för uppföljning av institutionens ansvar för forskarutbildning, dnr 1-838/2024

⁴ Anvisningar verksamhetsdialog, dnr 1-1186/2022

⁵ Anvisningar exit poll, dnr 1-1185/2022

4. Ansvariga inom kursverksamheten, t.ex. ansvariga för forskarutbildningsprogram, direktor/styrgruppsordförande för forskarskola och ordförande/ledamot i KFU:s kurs- och programkommitté.
5. KI:s forskarutbildnings ledning: Vicerektor, vice ordförande KFU, central studierektor, eventuellt ytterligare KFU-ledamot, eventuellt ordförande i disputationskommittén. (kan vara färre än 6 personer.)

Intervjuerna genomförs på engelska, om inte de närvarande gemensamt kommer överens om något annat.

Om bedömargruppen ser ett behov av ytterligare intervjuer ska detta organiseras.

Ansvar och organisation

Kommittén för utbildning på forskarnivå (KFU) har ett ansvar för KI:s forskarutbildning såväl på universitetsnivå, fakultetsnivå som på utbildningsnivå. KFU är därmed ansvarig både för beslut om metod, bedömningsgrunder och bedömargrupp, och är mottagare av bedömarnas rapport.

Samordnare vid det gemensamma verksamhetsstödet (GVS) bereder förslag på bedömargrupp, samordnar och dokumenterar självvärderingsarbetet, organiserar platsbesöket, och säkerställer att arbetet genomförs i enlighet med dessa anvisningar.

Uppföljning av granskningsresultatet

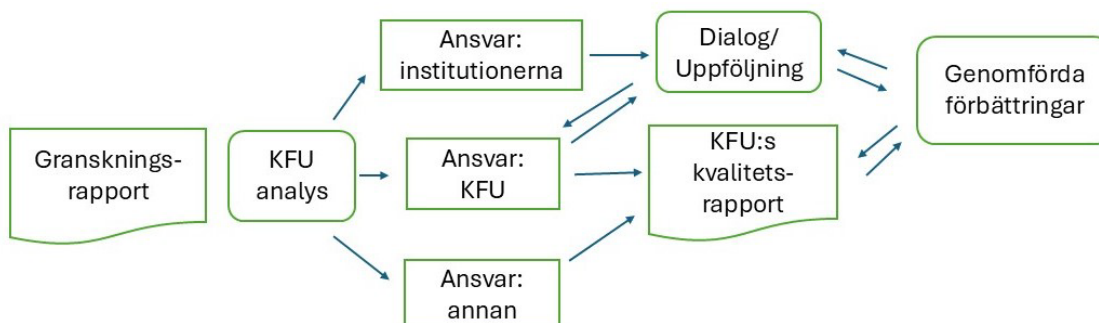
KFU analyserar slutsatser och rekommendationer i bedömarnas rapport och diskuterar vilka åtgärder som bör vidtas och vem som är ansvarig.

KFU anger sina planerade och genomförda åtgärder i den årliga kommittérapporten till fakultetsnämnden.

Resultat och analys vidarebefordras till berörda parter, till institutionerna eller till andra ansvariga (t.ex. fakultetsnämnden, GVS eller rektor).

Uppföljning av förbättringsåtgärder på institutionerna görs inom den ordinarie kontinuerliga interna uppföljningen.

Schematisk bild över hur granskningsresultatet tas om hand och är tänkt ska leda till förbättringar:

Uppföljning av metod och process

Efter avslutad granskningsomgång ska metod, process och utfall diskuteras, och styrkor och svagheter med metoden analyseras. Detta dokumenteras som underlag för planering av nästa externa granskning. Vid behov uppdateras dessa anvisningar.

Bilaga: Bedömningsgrunder

1. Bedömning av personalresurser:

Bedömningsgrund

Antalet handledare och lärare och deras sammantagna kompetens (vetenskapliga och pedagogiska) är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande.

Utvärderingsfrågor

- Vilken vetenskaplig och pedagogisk kompetens har handledare, bihandledare och lärare som doktoranderna kommer i kontakt med under utbildningen?
- Hur arbetar KI för att handledar- och lärarresurserna ska präglas av stabilitet och tillgänglighet? Hur säkras tillräckliga handledarresurser, t.ex. vid pensionsavgångar eller om doktoranden behöver byta handledare?
- Hur arbetar KI för att handledare och lärare kan upprätthålla och kontinuerligt vidareutveckla både den vetenskapliga och den pedagogiska kompetensen, både individuellt och kollegialt?

2. Bedömning av forskarutbildningsmiljö:

Bedömningsgrunder

Forskningen vid KI har en sådan kvalitet och omfattning att forskarutbildningen kan bedrivas på en hög vetenskaplig nivå.

Forskarutbildningsmiljön ger goda utbildningsmässiga förutsättningar i övrigt.

Relevant samverkan sker med det omgivande samhället både nationellt och internationellt.

Utvärderingsfrågor

- Hur arbetar KI för att forskningen har en sådan kvalitet och omfattning att forskarutbildningen kan bedrivas på en hög vetenskaplig nivå?
- Hur arbetar KI med att se till att samtliga doktorander får tillgång till en god forskarutbildningsmiljö?
- Vilka stödstrukturer finns kring doktoranderna till stöd för att uppnå examensordningens mål för utbildningen?
- Vilka möjligheter till samverkan, både med forskare nationellt och internationellt samt med det omgivande samhället erbjuds doktoranderna?

3. Bedömning av måluppfyllelse: Kunskap och förståelse:

Bedömningsgrunder

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att doktoranden, när examen utfärdas, kan visa bred kunskap och förståelse både inom forskarutbildningsämnet/forskningsområdet* och för vetenskaplig metodik inom forskarutbildningsämnet/forskningsområdet* (examensmål A1 och A2).

Utvärderingsfrågor

- Vad innebär bred kunskap och förståelse inom ramarna för den utbildning forskningsämnet befinner sig inom?
- Hur sker arbetet, genom hela utbildningen, för att doktoranderna ska nå målen ovan? Hur uppnås exempelvis progression under utbildningen, och hur ser kopplingen ut mellan examensmål, lärandemål, lärandeaktiviteter och examination?
- Hur arbetar KI för att den individuella studieplanen ska stödja måluppfyllelsen?

* I UKÄ:s vägledning står det "inom forskarutbildningsämnet" men för KI blir det mer meningsfullt att även inkludera "forskningsområde", eftersom samtliga doktorander är antagna till samma forskarutbildningsämne.

4. Bedömning av måluppfyllelse: Färdighet och förmåga

Bedömningsgrunder

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att doktoranden, när examen utfärdas, kan visa förmåga att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar samt såväl i nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet kan presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt (examensmål B2 och B4).

Doktoranden ska också visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande (examensmål B6)

Utvärderingsfrågor

- Hur sker arbetet, genom hela utbildningen, för att doktoranderna ska nå målen ovan? Hur uppnås exempelvis progression under utbildningen, och hur ser kopplingen ut mellan examensmål, lärandemål, lärandeaktiviteter och examination?
- Hur arbetar KI för att den individuella studieplanen ska stödja måluppfyllelsen?

5. Bedömning av måluppfyllelse: Värderingsförmåga och förhållningssätt

Bedömningsgrunder

Utbildningen möjliggör genom utformning och genomförande samt säkerställer genom examination att doktoranden, när examen utfärdas, kan visa intellektuell självständighet, och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar (examensmål C1).

Doktoranden ska ha nått fördjupad insikt i vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används (examensmål C2)

Utvärderingsfrågor

- Hur sker arbetet, genom hela utbildningen, för att doktoranderna ska nå målen ovan? Hur uppnås exempelvis progression under utbildningen, och hur ser kopplingen ut mellan examensmål, lärandemål, lärandeaktiviteter och examination?
- Hur arbetar KI för att den individuella studieplanen ska stödja måluppfyllelsen?